

Sygn. akt I C 16/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Sądu Okręgowego Zofia Homa**

Protokolant: Ilona Pasternak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015 roku

sprawy z powództwa B. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki B. M. tytułem zadośćuczynienia kwotę 80 000,00 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2013 roku do dnia zapłaty;

2) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki B. M. kwotę 3 758,32 (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt osiem złotych trzydzieści dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3) nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 4 511,52 (cztery tysiące pięćset jedenaście złotych pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od których powódka była zwolniona.

Sygn. akt I C 16/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 grudnia 2013 r. powódka B. M. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na swoją rzecz kwoty 80 000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, spowodowaną śmiercią osoby najbliższej tj. męża S. M. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 20 listopada 2013 do dnia zapłaty. Zwróciła się również o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7200,00 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł, oraz o zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż 24 sierpnia 2006 r. w wyniku wypadku komunikacyjnego, którego sprawczynią była B. N. (1) śmierć poniósł jej mąż S. M.. Kierowca samochodu osobowego został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 24 stycznia 2007r. sygn. akt II K 1261/06. W dacie zdarzenia posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej pozwanego w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy, potwierdzonej polisą nr. (...) wystawionej dla samochodu O. (...) nr.Rej.(...).

Powódka reprezentowana przez (...) S.A. w L. pismem z dnia 30.10.2013 r. zgłosiła swoje roszczenie wobec pozwanego tytułem zadośćuczynienia w kwocie 80 000zł. Strona pozwana decyzją z dnia 19.11.2013 r. odmówiła przyznania zadośćuczynienia, uzasadniając to brakiem podstawy prawnej.

Jako podstawę prawną roszczenia zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną śmiercią osoby najbliższej powódka wskazała art. 448 w związku z art. 24 §1 k.c. podnosząc, iż więź łącząca ją z mężem była niezwykle silna. Powódka miała wiele planów i marzeń, których nie dane jej będzie zrealizować ze względu na niespodziewaną i przedwczesną śmierć męża. Dla powódki wiadomość o śmierci męża była szokiem. Strata męża dla powódki to tragedia, z którą nie może się pogodzić. Powódka ciągle odczuwa smutek i żal. Stała się apatyczna, podupała na zdrowiu, straciła 15 kg masy ciała, nie ma chęci walki

z chorobami. Śmierć męża wywołała u powódki problemy egzystencjalne (uzasadnienie pozwu k 3-7).

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna w W. reprezentowane przez profesjonalnego pełnomocnika wniosło o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany wniosł nadto o przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach szkody (...) na okoliczność zakresu i wysokości szkody oraz przyczyn odmowy przyjęcia odpowiedzialności przez pozwanego.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, iż w ich ocenie żądanie zadośćuczynienia za naruszenie czynem niedozwolonym dóbr osobistych najbliższych członków rodziny zmarłego w stanie prawnym obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 30 maja 2008 r. (Dz.U. 08.116.731.) jest bezzasadne.

Pozwany podniósł, że odszkodowanie z powodu czynu niedozwolonego przysługuje wyłącznie poszkodowanemu tj. osobie, przeciwko której czyn był skierowany. Wszelkie wyjątki od zasady wyłącznej ochrony poszkodowanego muszą wynikać wprost z ustawy i powinny być, jako odstępstwo od reguły, interpretowane ściśle. Takim wyjątkiem jest przepis art.446 który enumeratywnie reguluje roszczenia wynikające ze śmierci najbliższego członka rodziny. Analiza tego przepisu wskazuje, iż nie przewiduje on możliwości żądania zadośćuczynienia przez osoby bliskie poszkodowanemu za własną szkodę majątkową. Pozwany stwierdza, iż w konsekwencji w ówczesnym stanie prawnym osobom trzecim nie przysługiwały roszczenia odszkodowawcze na zasadach ogólnych.

Strona pozwana stwierdza, iż art. 448 k.c. w zw. z art. 24§1kc stanowi podstawę do żądania zadośćuczynienia temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone czynem bezprawnym a w przedmiotowej sprawie, delikt sprawcy był skierowany przeciwko dobrom poszkodowanego w wypadku a nie dobrom osobistym powódki. W związku z tym pozwany wskazuje, iż powódce nie przysługiwała ochrona prawna z tytułu wyrządzonej krzywdy na skutek naruszenia jej dóbr osobistych bezpośrednio od sprawy szkody, a zatem nie może się ona domagać ochrony tejże od zakładu ubezpieczeń.

Strona pozwana dodatkowo podnosi, że w przedmiotowej sprawie adresatem roszczeń odszkodowawczych nie jest bezpośredni sprawca szkody ale podmiot odpowiadający za sprawcę w ramach zawartej umowy ubezpieczenia, którego odpowiedzialność (...) S.A. za zdarzenie z 24.08.2006 r. kształtuje się stosownie do odpowiednich uregulowań. W świetle ustawy z 22.03.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu

Gwarancyjnym Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr . 124,poz.1 152, późn. zm) zakres ochrony z tytułu odpowiedzialności cywilnej obejmuje wypłatę odszkodowania tylko w przypadku gdy następstwem szkody wyrządzonej ruchem pojazdu mechanicznego jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Takie uregulowanie nie daje podstaw do poszukiwania innych skutków zdarzenia, z

którego uprawniony z tytułu OC wywodzi swoje roszczenia.

Pozwany nie zgadza się również z datą, od której powódka domaga się odsetek, wskazując, że uzasadnione jest ich przyznanie dopiero od chwili wyrokowania, a nie jak wskazuje powód, od dnia następującego po dniu wydania decyzji w sprawie likwidacji szkody. Dodatkowo podnosi, iż data rozpoczęcia biegu odsetek ustawowych poprzedza 30 dzień od dnia zgłoszenia szkody.

Strona pozwana kwestionuje również wysokość żądanego świadczenia, podnosząc, iż żądanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej nie znajduje oparcia w przepisach prawa, w szczególności w treści art. §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszone przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zważywszy na standardowy charakter sprawy.

W toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie. Pełnomocnik powódki popierał powództwo zgodnie z pozwem, natomiast pełnomocnik pozwanego powództwa nie uznaje, wnosi o jego oddalenie (protokół rozprawy k.52,k.91).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 28 maja 2008 roku w S., gm. N., woj. L., B. N. (1) ,córka powódki, kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...), nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że przejeżdżając przez skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu T-19, nie zachowała szczególnej ostrożności i nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu jadącemu tą drogą B. Z. kierującemu samochodem dostawczym marki V. (...) o nr rej. (...), doprowadzając do zderzenia obu pojazdów i powodując nieumyślnie wypadek, w którym śmierć poniósł S. M., ojciec sprawcy. Za powyższy czyn wyczerpujący dyspozycję art. 177§2 k.k. B. N. (1) została skazana wyrokiem Sądu Rejonowego w Kraśniku wyrokiem z dnia 24 stycznia 2007r. w sprawie o sygn. akt IIK 1261/06, zmienionym co do podstawy orzeczenia środka karnego na art. 42§1 k.k. przez wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 31maja 2007 w sprawie o sygn. Akt XI Ka 432/07.(dowód : wyrok SR k35-34, wyrok SO k.31 akt szkody).

W chwili zdarzenia S. M. miał 62 lata. Z powódką przeżył 36 lat w związku małżeńskim. Małżeństwo było zgodne i udane. Powódka i zmarły razem prowadzili gospodarstwo domowe. Przez 30 lat razem pracowali w jednym zakładzie pracy w P.. W chwili wypadku zmarły był na emeryturze. Po śmierci męża powódka oddała w dzierżawę połowę posiadanych gruntów ze względu na niemożność samodzielnego zajmowania się nimi. Córka powódki, czyli sprawcy wypadku, mieszka z matką w domu w K., który to dom powódka budowała wraz z mężem. Powódka odczuwa samotność i apatię. Nie korzystała jednak z pomocy specjalistycznej, choć bierze leki, zapisywane jej przez lekarza rodzinnego. Jej stan majątkowy znacznie się pogorszył po śmierci męża, ma wiele długów i dom, który wymaga remontu (wyjaśnienia i zeznania powódki k.52v. – 53, 91v., zeznania świadka B. N. (1) k.53).

Śmierć męża wywołała u powódki zaburzenia z kręgu adopcyjnego o etiologii psychogennej, które są następstwem urazu psychicznego bezpośrednio poprzedzającego jej pojawienie się. Stwierdzone u powódki objawy psychopatologiczne należą do kręgu lękowo-depresyjnego i stanowią reakcję przedłużonej żałoby. Oprócz tego u powódki występują też symptomy depresyjne, które objawiają się spadkiem aktywności, trudnościami z mobilizacją do prac domowych, ograniczeniem kontaktów międzyludzkich, wzmożonym napięciem psychicznym. U powódki pojawiały się również myśli samobójcze, jednakże bez tendencji do ich realizacji (dowód: opinia sądowo-psychologiczna k.58-60)

Powódka przed złożeniem pozwu zgłaszała wnioski o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę do strony pozwanej. Pozwany odmówił przyznania zadośćuczynienia uzasadniając to brakiem podstawy prawnej.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na wskazanych wyżej dowodach.

W ocenie Sądu autentyczność powołanych wyżej dokumentów nie budzi wątpliwości, co do formy, w jakiej zostały sporządzone. W ocenie Sądu nie było podstaw, by wyżej wymienionym dowodom odmówić przymiotu wiarygodności.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań powódki B. M. (k.52-53), która w sposób wiarygodny i szczerzy opisała relacje i więzi emocjonalne, które łączyły ją ze zmarłym. Świadek B. N. (1) zrelacjonowała jaki wpływ na powódkę miała śmierć męża i jak jej życie się po tym wydarzeniu zmieniło. Podstawą ustalonego stanu faktycznego była również opinia sądowo-psychologiczna, wywołana w toku postępowania. Sąd podzielił wnioski wypływające z tej opinii, uznając ją za rzetelną i wyczerpującą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Powództwo jest zasadne w całości.

Na wstępie wskazać należy, iż stosownie do treści art. 822 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1, art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych: z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Przepisy tej ustawy, w zakresie przez nią uregulowanym, mają charakter szczególny w stosunku do przepisów Kodeksu cywilnego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie III CZP 115/07, OSNC 2008/9/96). Niemniej jednak dla porządku wypadu wskazać, iż zgodnie

z art. 435 § 1 kc w zw. z art. 436 § 1 kc, samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, nie wyłączając pasażera pojazdu, który prowadzi, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności, czyli jego odpowiedzialność prawodawca ukształtował na zasadzie ryzyka. W sprawie bezspornym był fakt, że do przedmiotowego wypadku doszło z winy kierowcy pojazdu marki O. (...) – B. N. (2), za którą zastępczą odpowiedzialność cywilną ponosi pozwany.

Odnosząc się do żądania powódki w przedmiocie zadośćuczynienia zważyć należy, iż w przedmiotowej sprawie, z uwagi na datę zaistnienia zdarzenia szkodowego (24 sierpnia 2006r.) przed dniem 3.08.2008 r., mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego na gruncie stanu prawnego obowiązującego przed nowelizacją art. 446 kc, dokonaną art. 1 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731) skutkiem, której został wprowadzony do porządku prawnego art. 446 § 4 kc przewidujący zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej i prima facie wysuwana bywa teza, jak czyni to strona pozwana, iż brak było przepisu umożliwiającego powodowi bezpośrednie domaganie się zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej.

Jednakże taka wykładnia przepisów obowiązującego ówczesnie statutu przyjmuje błędnie istnienie luki prawnej, która de facto ma charakter pozorny

i którą likwiduje konsekwentne, najnowsze orzecznictwo sądów powszechnych. Najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje, bowiem, na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem

3 sierpnia 2008 r. i zasady tej nie wyłączała art. 34 przywołanej ustawy ubezpieczeniowej (tak wprost uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 20 grudnia 2012 r. III CZP 93/12 BSN 2013/1, z dnia 7.11.2012 r. III CZP 67/12, z dnia 13 lipca 2011 r. III CZP 32/11, z dnia 22 października 2010 roku III CZP 76/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku w sprawie IV CSK 307/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 grudnia 2007 roku w sprawie I ACa 1137/07). Sąd Okręgowy podziela powyższe wnioski.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy powódka, w następstwie śmierci osoby bliskiej, nie doznała wstrząsu psychicznego prowadzącego do rozstroju ich zdrowia (żałoba nie jest jednostką chorobową), lecz wyłącznie krzywdy w postaci cierpień psychicznych podstawy do kompensaty tego uszczerbku nie może stanowić, zatem art. 445 § 1 k.c. Zasadna jest, tym samym, ocena tych roszczeń poprzez zastosowanie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.

Z przepisu art. 24 § 1 kc wynika, iż nie każde naruszenie dobra osobistego umożliwia wystąpienie z roszczeniami ochronnymi. Jest to możliwe dopiero wtedy, gdy działanie naruszającego będzie bezprawne, tj. sprzeczne z prawem lub godzące w zasady współżycia społecznego. Ciężar wykazania, że nastąpiło naruszenie dobra osobistego, zgodnie z art. 6 k.c. spoczywa na powodzie. Pozwany zaś, w celu uwolnienia się od odpowiedzialności, może wówczas wykazać, iż jego działanie naruszające dobro osobiste powoda nie ma charakteru bezprawnego.

O bezprawności decyduje wyłącznie kryterium obiektywne. Zagrożenie naruszenia lub naruszenie dobra osobistego zostanie uznane za bezprawne, jeżeli jest ono sprzeczne z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, a więc z normami prawnymi lub regułami postępowania wynikającymi z zasad współżycia społecznego

Z przepisu art. 24 kc wynika domniemanie bezprawności, co w sposób korzystny dla pokrzywdzonego wpływa na rozłożenie ciężaru dowodu oraz ryzyka niewyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego, od których bezprawność zależy. Z domniemania bezprawności pokrzywdzony korzysta więc zawsze wtedy, gdyby bez tego domniemania ochrona nie byłaby mu przyznana.

W przedmiotowej sprawie oczywiste jest, że śmierć męża powódki była w całości powiązana adekwatnym związkiem przyczynowym z bezprawnym działaniem kierowcy samochodu marki O. (...) – B. N. (1) (bezsporne), za którą ponosi zastępczą odpowiedzialność pozwany ubezpieczyciel.

Katalog dóbr osobistych, do którego odwołuje się art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Nie budzi jednak wątpliwości, że przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych niewymienionych wprost w art. 23 k.c. należy np. pamięć o osobie zmarłej, prawo do życia w pełnej rodzinie, prawo do intymności i prywatności życia, prawo do planowania rodziny lub płé człowieka.

Nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Dobro rodziny wymienia także art. 23 k.r.o., zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków. Więź rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c (por. uzasadnienie Sądu Najwyższego w sprawie IV CSK 307/09).

Reasumując powyższe rozważania, należy wskazać, iż spowodowanie wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniósł mąż powódki, było bezprawnym naruszeniem jej dobra osobistego w postaci prawa do życia w pełnej rodzinie, prawa do utrzymania więzi rodzinnych.

W sprawie zostało wykazane, że sprawca wypadku, za którego odpowiedzialność ponosi pozwany, dopuścił się bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powódki, Sąd był zatem uprawniony do przyznania jej odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Na podstawie art. 448 k.c. kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Ustalenie krzywdy – i jej rozmiaru – ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości, a także stopnia winy sprawcy i jego zachowania po dokonaniu naruszenia (por. wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981, nr 5, poz. 81; wyrok SN z 9 stycznia 1978 r., IV CR 510/77, OSN 1978, nr 11, poz. 210).

Przesądzając powyższe, należało przejść do ustalenia wysokości zadośćuczynienia. Śmierć męża jest, stosując kryteria obiektywne, bardzo dolegliwa, biorąc pod uwagę rodzaj i siłę więzi rodzinnych. Roszczenie w tym zakresie nie ma stanowić wyrównania straty, którą niewątpliwie jest śmierć małżonka, a ma być jedynie sposobem złagodzenia cierpienia, które tą stratą jest wywołane. Okoliczności, które wpływają na wysokość tego świadczenia to m.in. dramatyzm doznań osoby bliskiej, fakt iż sprawcą wypadku była córka powódki, rola jaką w życiu powódki zmarły pełnił a także skutki, które zostały stratą wywołane w postaci zaburzeń w funkcjonowaniu psychiki osoby bliskiej, trudności w życiu codziennym, problemy natury materialnej, które są związane ze śmiercią bliskiej osoby. Nie istnieją żadne uniwersalne mierniki, które mogłyby wskazać jak wielki są strata i ból. Śmierć męża powódki była szczególnie dotkliwa, gdyż była niespodziewana i wywołana przez działanie córki powódki. W związku z tym, że śmierć miała miejsce w wypadku, można by przypuszczać, że gdyby nie miał on miejsca to mąż powódki mógłby żyć jeszcze wiele lat, które spędzałby razem z powódką w szczęściu. Powódka w wyniku śmierci męża, co potwierdzone jest opinią sądowo-psychologiczną doznała symptomów depresyjnych, które przejawiały się w osłabieniu aktywności życiowej, ograniczeniu kontaktów międzyludzkich, zaburzeniami snu, znaczną utratą wagi i nawet do myśli samobójczych.

Zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny, w związku z czym jego wysokość nie może stanowić symbolicznej zapłaty ale musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, a musi być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadająca aktualnym wymogom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok SN z dnia 28 września 2001r. III CKN 427/00, LEX nr 527 66).

Uznając kwotę zadośćuczynienia należnego powódce na poziomie 80 000,00 zł. Sąd wziął pod uwagę, że w momencie wypadku powódka zamieszkiwała wspólnie ze zmarłym, razem prowadząc gospodarstwo domowe. Śmierć męża spowodowała, iż powódka doświadcza problemów natury materialnej i znacznego pogorszenia stopy życiowej. Z tych względów Sąd uznał, że kwota 80 000,00 zł będzie odpowiednia do stopnia krzywdy, jakiej powódka doznała.

Ustawowe odsetki od kwoty zasądzonej na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia Sąd zasądził od dnia 20 listopada 2013 roku tj. od dnia następnego, licząc od dnia wydania ostatecznej decyzji o odmowie wypłaty zadośćuczynienia przez pozwanego.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu wynika z zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c.), zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę – w tym przypadku pozwany – obowiązany jest zwrócić przeciwnikom na ich żądanie koszty procesu, to jest koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Od pozwanego ubezpieczyciela na rzecz powódki B. M. zasądzona została kwota 3 758,32zł. (tj, kwota 3 600,00zł. tytułem zastępstwa procesowego, 17,00zł. opłaty od pełnomocnictwa, i kwota 141,32zł. wydatków poniesionych przez powódkę zwrotu tytułem kosztów korespondencji i dojazdu do Sądu i na badanie przez biegłego).

Powódka domagała się przyznania kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej. Stosownie do treści § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, Sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, przy czym podstawę zasądzenia tej opłaty stanowią stawki minimalne określone w stosownych przepisach. Opłata ta nie może być jednocześnie wyższa, niż sześciokrotna stawka minimalna, ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Tym samym, w przyjętych stawkach minimalnych oddana została swoista wycena koniecznego nakładu pracy po stronie pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Jednocześnie ustawodawca pozostawił możliwość uwzględnienia przez Sąd orzekający pewnych nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają diametralnie nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pomocnika procesowego. Brak jest więc przesłanek do zasądzania wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych w sprawie, w której żadne ekstraordynaryjne okoliczności nie wystąpiły, a skala aktywności radcy prawnego pozostawała na przeciętnym poziomie.

Na gruncie rozpatrywanej sprawy, w ocenie Sądu, czynności wykonane przez pełnomocnika powódki nie odbiegały od czynności typowych, a sprawa nie była szczególnie skomplikowana, zatem nie było podstaw do przyznania kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Podkreślić należy, że pełnomocnik powódki, poza pozwem, nie sporządził żadnego innego pisma procesowego, zaś jego jedyna inicjatywa dowodowa dotyczyła zgłoszenia wniosku o przesłuchanie jednego świadka.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 3 wyroku uzasadnione jest treścią art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku „o kosztach sądowych w sprawach cywilnych” (Dz. U. z 2010 roku, Nr 90, poz. 594 ze zm.).

W przedmiotowej sprawie nie uiszczono koszty sądowe stanowiła opłatą od pozwu w kwocie 4 000,00zł. i wynagrodzeniem biegłej w kwocie 511,52 zł. (postanowienie, k. 63).

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, powyższe rozważania i na podstawie wyżej powołanych przepisów Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.